

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่
อำเภอราชสีห์ จังหวัดศรีสะเกษ

๑. บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงตระหนักถึงความสำคัญต่อเรื่องดังกล่าว และพร้อมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อไม่ให้เกิดความเสี่ยงและปัญหาขึ้นภายในหน่วยงาน จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์ และประเมินความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่อาจจะก่อให้เกิดการทุจริตและการประพฤติมิชอบภายในหน่วยงาน เพื่อเป็นกรอบในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงาน

๒. หลักการและวัตถุประสงค์

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีให้นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้

๒.๑ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เข้าใจจุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริต
๒. ปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐตรวจสอบได้
๓. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีการบริหารราชการด้วยความโปร่งใสเป็นธรรม
๔. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

๒.๒ นิยามความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

๒.๓ กรอบในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

- Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
- Detective : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาแสนั้นแก่ผู้บริหาร
- Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่น่าไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนพฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่อง ประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจาก การพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าใน อนาคต (Unknown Factor)

๒.๔ ประเภทของความเสี่ยงการทุจริต

ด้านที่ ๑ ความเสี่ยงทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต

ด้านที่ ๒ ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ ๓ ความเสี่ยงทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร

ภาครัฐ

๓. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ ได้ทำการคัดเลือกกระบวนการรับโอน พนักงานส่วนตำบล ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต เพื่อ สร้างมาตรการในป้องกันและลดโอกาสการทุจริตจากการปฏิบัติงาน(Operational Risk) โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิด(Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงและ ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น

๓.๑ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต กระบวนการรับโอนพนักงานส่วนตำบล ของ องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่

๑.เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	เหตุการณ์อาจเกิดขึ้น ตั้งแต่ ๔ ครั้งขึ้นไป ต่อปี
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๓ ครั้ง ต่อปี
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๒ ครั้ง ต่อปี
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ไม่เกิน ๑ ครั้ง ต่อปี
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

๒.ผลกระทบ (Impact)

ผลกระทบ (Impact)	
๕	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	กระทบต่อความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

๓.ระดับความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ x ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ x ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ x ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ x ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ x ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ x ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ (น้อยกว่า ๕ คะแนน)
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕ - ๙ คะแนน)
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง (๑๐ - ๑๔ คะแนน)
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก (๑๕ คะแนน ขึ้นไป)

๓.๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตและการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยการระบุรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการณ์การทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการรับโอนพนักงานส่วนตำบล ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ โดยการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (UnknownFactor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่จะอาจเกิดขึ้นในอนาคตเพิ่มเติม (Scenario) เป็นการมองข้อมูลไปข้างหน้า (Forward looking information)

การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต
กระบวนการรับโอนพนักงานส่วนตำบล
องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ ประจําปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่ ได้ทำการคัดเลือกกระบวนการรับโอนพนักงานส่วนตำบล มาทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเพื่อสร้างมาตรการในป้องกัน และลดโอกาสการทุจริตจากการปฏิบัติงาน (Operational Risk) โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงและผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้น จากความเสี่ยงนั้น

ในการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตได้ประเมินมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Key Controls in place) มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการ ควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken)

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับประเด็น ด้านที่ ๑ ความเสี่ยงทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต เพื่อจะนำขั้นตอนของกระบวนการยื่นคำขออนุญาตก่อสร้าง/ตัดแปลง/รื้อถอนอาคาร ที่เป็นความเสี่ยงที่อยู่ในระดับตั้งแต่ปานกลางขึ้นไป มาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเพื่อป้องกันและลดโอกาสการทุจริต

ระดับ	คำอธิบายการประเมินประสิทธิภาพมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสมซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสียหายอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			
				Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง
กระบวนการรับ โอนพนักงานส่วน ตำบลจัดอยู่ในกลุ่ม ตำแหน่งประเภทและ สายงานเดียวกันกับ ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง	๑	การตรวจสอบตำแหน่ง ว่างคุณสมบัติเฉพาะ ตำแหน่งและความ ต้องการของตำแหน่งที่ รับโอน	ผู้รับผิดชอบบันทึกข้อมูลตำแหน่ง กรอบอัตรากำลังของ พนักงานส่วนตำบลสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลได้ ข้อมูลนครองตำแหน่ง และตำแหน่งที่ว่าง อย่างไม่ ถูกต้อง หรือบิดเบือนจากข้อเท็จจริง เพื่อเรียกรับเงินหรือ ผลประโยชน์ตอบแทน หรือเพื่อเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใด บุคคลหนึ่ง	๑	๑	๑	ต่ำ
	๒	การรับคำร้องขอโอนและ ตรวจสอบคุณสมบัติตาม แบบคำร้องขอโอนฯ ของ พนักงานส่วนตำบล ที่ ประสงค์โอนมารับ ราชการ สังกัดองค์การ บริหารส่วนตำบลใด ที่ มีคุณสมบัติตรงตามที่ องค์การบริหารส่วน ตำบลใดกำหนด	๑) ผู้รับผิดชอบรับแบบคำร้องขอโอนฯ ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น Walk in, ไปรษณีย์ หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ โดยมีเจตนารับแบบคำร้องเฉพาะรายที่รู้จักเป็นการส่วน ตัว เพื่อเรียกรับสินบนหรือผลประโยชน์อื่นใดตอบแทน เพื่อ แลกกับการเอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ๒) ผู้รับผิดชอบจัดเก็บและบันทึกข้อมูลแบบคำร้องขอ โอน ของพนักงานส่วนตำบลที่แจ้งความประสงค์ขอโอน มารับราชการสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลใด โดย จงใจ บันทึกข้อมูลเฉพาะรายที่รู้จักเป็นการส่วนตัว เพื่อเรียกรับ สินบนหรือผลประโยชน์อื่นใดตอบแทน เพื่อแลกกับการ เอื้อประโยชน์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง				

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			
				Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง
	๓	<p>ผู้บังคับบัญชาตามลำดับ ชั้น พิจารณาความเห็น การรับ โอนขั้นพนักงาน ส่วนตำบลเพื่อ เสนอเรื่อง ถึงผู้มีอำนาจสั่ง บรรจุและ แต่งตั้งให้ความ เห็นชอบ</p> <p>- กรณีตำแหน่งประเภท วิชาการ ระดับปฏิบัติการ และระดับชำนาญการ เป็น สายงานที่จัดอยู่ใน กลุ่ม ตำแหน่งและสาย งาน เดียวกันกับสายงาน ใน ตำแหน่งที่จะแต่งตั้งให้ ผู้มี อำนาจสั่งบรรจุและ แต่งตั้ง ตามมาตรา ๕๗ โดยนำผลการ ปฏิบัติ ราชการที่ผ่านมา กำหนด เกณฑ์อยู่ในระดับที่ไม่ ต่ำ กว่าระดับดีมาประกอบ การพิจารณาการรับโอน</p>	<p>๑) ผู้รับผิดชอบเสนอเรื่องถึงผู้บังคับบัญชาตามลำดับ ชั้น เพื่อให้ความเห็นในการพิจารณาการรับโอน พนักงานส่วน ตำบลตามตำแหน่งและสังกัดที่กำหนด โดยเสนอข้อมูลที่ "ไม่ถูกต้อง หรือบิดเบือนจาก ข้อเท็จจริง เพื่อเรียกรับเงิน หรือผลประโยชน์ตอบ แทน หรือเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ บุคคลใดบุคคลหนึ่ง</p> <p>๒) ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งพิจารณาให้ความ เห็นชอบรับโอนพนักงานส่วนตำบลมารับราชการ สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลได้</p>	๑	๑	๑	ต่ำ

การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการ

ชื่อกระบวนการ/โครงการ กระบวนการรับโอนพนักงานส่วนตำบลจัดอยู่ในกลุ่มตำแหน่งประเภทและสายงานเดียวกัน								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการ ดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือ ป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	การรับคำร้อง ขอโอน และ ตรวจสอบ คุณสมบัติตาม แบบ คำร้องขอ โอนฯ ของ พนักงานส่วน ตำบลที่ ประสงค์โอนมา รับ ราชการ สังกัด องค์การ บริหารส่วน ตำบลใด ที่มี คุณสมบัติตรง ตามที่ องค์การ บริหารส่วน ตำบลใดกำหนด	๑) ผู้รับผิดชอบรับ แบบคำร้อง ขอโอนฯ ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น Walk in, ไปรษณีย์ หรือ ไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์ โดยมี เจตนารับแบบคำร้อง เฉพาะ รายที่รู้จักเป็น การส่วนตัว เพื่อ เรียก รับสินบนหรือผล ประโยชน์อื่นใดตอบ แทน เพื่อ แลกกับการ เอื้อประโยชน์แก่ บุคคล ใดบุคคลหนึ่ง	ปาน กลาง	๑. มีมาตรการและแนวทางใน การขอยื่นแบบคำร้องขอ ด้วย การหลีกเลี่ยงการพบเจอกับ เจ้าหน้าที่โดยตรงโดยกำหนด ช่องทางไปรษณีย์และ ไปรษณีย์ อิเล็กทรอนิกส์ ๒. กรณีที่ผู้รับผิดชอบมี พฤติกรรมที่ส่อไปในทาง ทุจริต หรือเรียกรับเงินหรือ ผลประโยชน์ตอบแทน หรือ เพื่อเอื้อประโยชน์แก่บุคคล ใดบุคคลหนึ่งให้ผู้บังคับบัญชา ดำเนินการตามกฎหมาย กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ในทันที ๓. ผู้บังคับบัญชา กำกับและ ติดตามข้อมูลเป็น ประจำเพื่อ ตรวจสอบ ความถูกต้อง	๑. กำหนดผู้รับผิดชอบ เพื่อ จัดเก็บและบันทึก ข้อมูลแบบ คำร้องขอโอน มากกว่า ๑ รายโดย ผู้บังคับบัญชาตาม ลำดับ ชั้น กำกับติดตามและ ตรวจสอบอยู่เป็นประจำ ๒. กำหนดช่องทางการยื่น แบบคำร้องขอโอนที่ ชัดเจน ๓. แจกเวียนแนวทางและ กำหนดวิธีการยื่นแบบคำ ร้อง ขอโอน รวมถึงการ ประกาศ บนเว็บไซต์ สำนักงาน องค์การบริหาร ส่วนตำบล เพื่อให้ รับทราบแนวทางการ ปฏิบัติเป็นการทั่วไป	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙	ไม่ใช้ งบประมาณ	งานการ เจ้าหน้าที่

การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการ

ชื่อกระบวนการ/โครงการ กระบวนการรับโอนพนักงานส่วนตำบลจัดอยู่ในกลุ่มตำแหน่งประเภทและสายงานเดียวกัน								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการ ดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับ ความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือ ป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
		๒) ผู้รับผิดชอบ จัดเก็บและบันทึกข้อมูล แบบคำร้องขอโอนของ พนักงานส่วนตำบลที่ แจ้งความประสงค์ขอ โอนมารับราชการสังกัด องค์การบริหารส่วน ตำบลได้ โดยตั้งใจ บันทึกข้อมูล รายที่รู้จัก เป็นการส่วนตัว เพื่อ เรียกรับสินบนหรือผล ประโยชน์อื่นใดตอบ แทน เพื่อ แลกกับการ เอื้อประโยชน์แก่ บุคคล ใดบุคคลหนึ่ง						

ลงชื่อ **ธีระศักดิ์ พรรษา** (ผู้จัดทำ)
(นายธีระศักดิ์ พรรษา)
ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

จำเอก **สุพิช สืบสิงคาน** (หัวหน้าผู้จัดทำ)
(สุพิช สืบสิงคาน)
ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่